

POVELJE MINISTRA OBOROŽENIH SIL ZSSR GENERALISIMA STALINA OB 29 LETNICI SOVJETSKE ARMADE

Moskva, 23. febr. Tass poroča: Ob 29. obletnici ustanovitve Sovjetske armade je minister oboroženih sil ZSSR generalisim Stalin izdal naslednje povelje:

Tovariši vojniki in mornarji! Seržanti in vodniki! Tovariši oficirji, generali in admirali!

Danes praznuje naša država 29. obletnico obstoja Sovjetske armade.

Sovjetska armada, ki jo je ustanovil veliki Lenin, je prehodila slavno pot. Vsa njena zgodovina je živ primer junaštva, požrtvovalne službe domovini in hrabre izpolnitve vojaške dolžnosti. To je prišlo posebno jasno do izraza v velikih zmagah Sovjetske armade med veliko domovinsko vojno. Domovina ne bo nikoli pozabila herojskih dejanj svoje armade.

Dan svoje 29. obletnice pričakuje Sovjetska armada v času, ko vse naše ljudstvo z vsemi silami uresničuje naloge za odstranitev vojnih posledic, za obnovo in nadaljnji razvoj narodnega gospodarstva.

Delavci, kmetje in inteligenca naše države, ki so uspešno izpolnili načrt prvega leta nove petletke, se požrtvovalno bore za nadaljnjo pospešitev tempa zgraditve in povečanja proizvodnje na vseh področjih narodnega gospodarstva, za nov porast industrije in poljedelstva, za povečanje proizvodnje blaga široke potrošnje, za hiter napredok sovjetske znanosti in tehnike.

Volitve v Vrhovni sovjet zveznih republik so kronane s popolno zmago bloka komunistov in nepartijcev. To dokazuje, da je enotnost sovjetske družbe nerazrušljiva, da so vsi sovjetski ljudje tesno združeni ob svoji vladi in Komunistični partiji in da so popolnoma pripravljene omogočiti nadaljnji razcvit svoje domovine.

Tudi Sovjetska armada mora v dobi miru, izpolnjujoč postavljene naloge vojaškega vezbanja, še nadalje napredovati in se povzpeljati k novim, večjim uspehom, da bo vojaško in politično pripravljena. To zahteva od nas utrditev miru, zagotovitev varnosti naše domovine.

Vodilno načelo borbene pripravljenosti sovjetskih oboroženih sil je vedno bilo in je tudi zdaj — učiti armado, kar je med vojno nujno potrebno. Izkušnje so pokazale, da zahteva sodobna vojna od armade visoke borbene in moralne vrline, dobro vojaško in politično pripravo, spretno obvladanje vojne tehnike, zanesljivo koordinacijo in veliko telesno vzdržljivost.

Dolžnost vsega osebja naše armade, letalstva in mornarice je, da neutrudljivo iz dneva v dan utrjuje svojo vojaško spretnost, da še naprej korenito preučuje vojne izkušnje in jih spretno uporablja.

Generali, admirali in oficirji morajo stalno izpopolnjevati svoje teoretično, vojaško in politično znanje, prav tako pa morajo obvladati metode vojaške vzgoje, ki je tako nujna pri pogojih mirnodobne graditve.

Seržanti in vodniki morajo vztrajno obvladovati spretnost poveljevanja, da bodo postali najbližji pomočniki oficirjev pri vzdrževanju vojaške discipline, pri vzgoji in izobrazbi vojakov in mornarjev.

Vojniki in mornarji morajo marljivo in intenzivno izpopolnjevati svojo strelno in taktično spretnost, vezbanje, specialno in politično pripravo, se fizično utrjevati, da bodo postali spretni borci, sposobni premagovati vse težave na pohodih in v borbah.

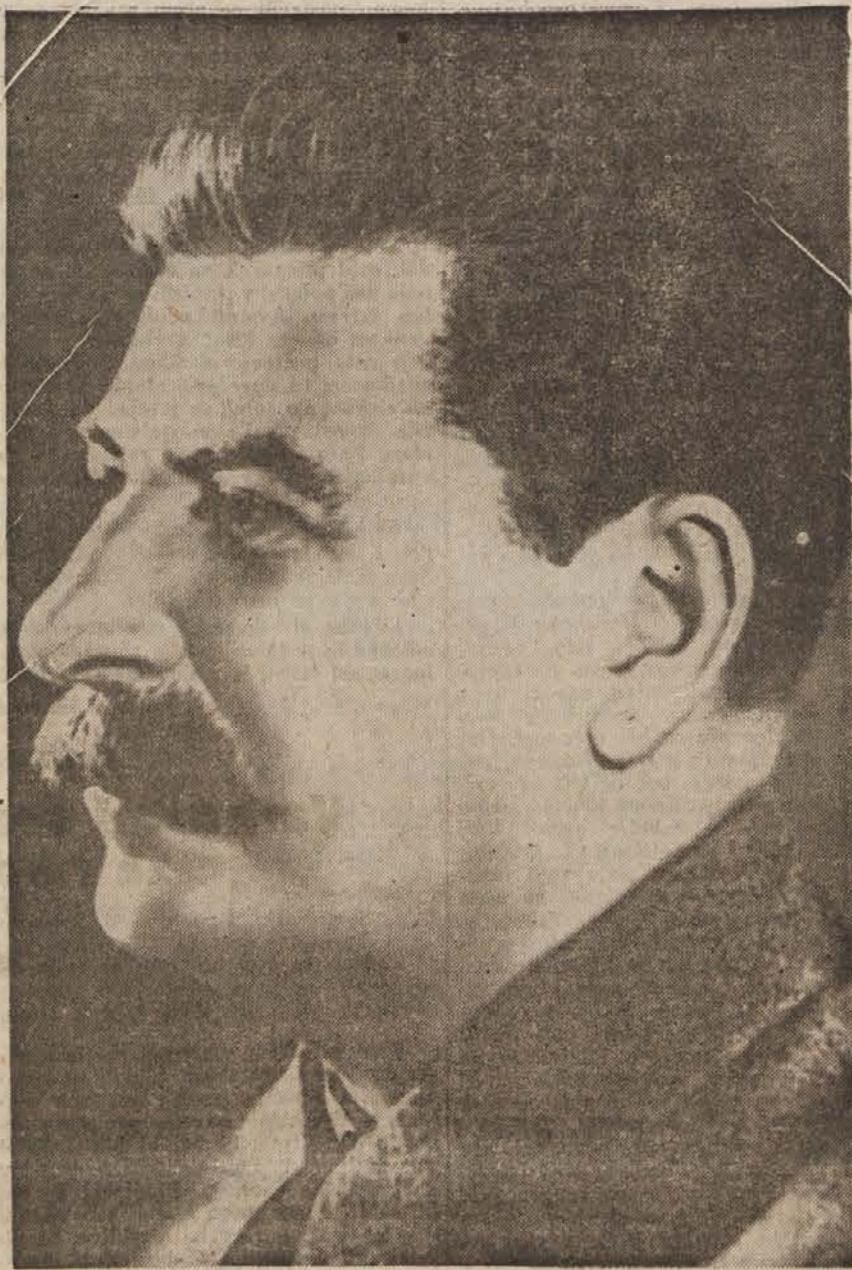
Vzgajajoč in izobraževajoč svoje podrejene, se morajo vsi komandirji in starešine zanimati za njihovo življenje, prehrano, stanovanje in obleko, da bodo vse vojaške osebe pravočasno in popolnoma preskrbljene z vsem, kar jim pripada.

Eden najvažnejših pogojev borbene sposobnosti naših oboroženih sil je trdna vojaška disciplina, sloneča predvsem na visoki zavesti in politični izobrazbi vojaških oseb. Zato morajo vsi komandirji in starešine, vztrajno utrjujoč vojaško disciplino in nastopajoč strogo, hkrati vsak dan vzgajati podrejene v duhu predanosti domovini, v duhu zavestnega izpolnjevanja vojaške dolžnosti in osebne odgovornosti slehernega borca za obrambo domovine.

Tovariši vojniki in mornarji! Seržanti in vojniki!

Tovariši oficirji, generali in admirali!

V imenu sovjetske vlade in naše Komunistične partije vas pozdravljam in vam čestitam ob 29. obletnici sovjetske armade.

Na čast 29. obletnice Sovjetske armade

ODREJAM,

da se danes, 23. februarja, izstrelji 20 salv v glavnem mestu naše domovine — Moskvi, v glavnih mestih zveznih republik, prav tako pa tudi v Kaliningradu, Lwovu, Habarovsku, Vladivostoku, Port-Arturu in v mestih-herojih: Leningradu, Stalingradu, Sevastopolu in Odesi.

Živela Sovjetska armada in vojna mornarica!

Živela naša sovjetska vlada!

Živela naša Komunistična partija! Živelo veliko sovjetsko ljudstvo!

Živela naša močna domovina!

Minister oboroženih sil ZSSR,
generalisim Sovjetske zveze J. Stalin.*

»Uspehi Sovjetske armade manifestirajo mogočno življenjsko silo socializma« piše »Pravda« v uvodniku

Moskva, 23. febr. (Tass). Danes praznuje vsa Sovjetska zveza 29. obletnico Sovjetske armade. Zadnje dni so bila po tovarnah, podjetjih in kolhozih slavnostna zborovanja, posvečena temu spomin-skemu dnevu. Na teh zborovanjih so govorili orisali herojska dejanja oboroženih sil sovjetske države. Govorili so generali in častniki, ki so se v Domovinski vojni posebno izkazali. Vsaka beseda govornikov je odsevala brezmejno vdanost vsega ljudstva Rdeči armadi, tej veličastni stvaritvi delavcev ZSSR.

Po mestih in vaseh so otvorili številne razslave, ki prikazujejo pot, ki so jo prehodile sovjetske oborožene sile v 29 letih, vire hrabrosti in nepremagljivosti. Vsi moskovski listi objavljajo danes na prvi strani dnevno povelje ministra oboroženih sil ZSSR generalisima Stalina, ki razlaga program vojaške formacije vsega moštva Rdeče armade v dobi mirnega razvoja. Listi objavljajo številne članke, posvečene Sovjetski armadi, v katerih opisujejo glavne operacije pretekle vojne.

»Pravda« piše v uvodniku: »Ko delavci danes praznujejo slavno obletnico Sovjetske armade, se s ponosom spominjajo njenega junaškega pota, pota težkih vojaških preizkušenj in pomembnih zmag. V bitkah, ki jim ni primera v zgodovini vojn, je Sovjetska armada znala poraziti velikanski vojni stroj hitlerjevske Nemčije in njenih zaveznikov, pogrnala napadalce s svete sovjetske zemlje, osvobodila zaslužnjene evropske narode izpod fašističnega jarma, strla hrabrenico fašistične zveri in po zavzetju Ber-

lina zmagoslavno zaključila vojno. Uspehi Sovjetske armade manifestirajo mogočno življenjsko silo socializma. Družbeni sistem sovjetske države, ki ima ogromne možnosti in prednosti, in mogočna opora zaledja, sta ji pomagala skovati nepremagljivo silo, stalno krepiti svoje sile ter poraziti hitlerjevske Nemčije in imperialistično Japonsko.«

»Vsa zgodovina Sovjetske armade in njenih blestečih zmag na bojiščih Domovinske vojne,« nadaljuje list, »je neolčljivo povezana z imenom genialnega komandanta generalisima Sovjetske zveze Stalina. Generalisim Stalin je razvil in obogatil sovjetsko vojaško znanost. V različnih razdobjih je stalinski genij našel pravilno rešitev, ki je popolnoma upoštevala posebnosti položaja. Vojaški genij generalisima Stalina je vodil naše čete. Njegovo ime je tesno povezano z novo taktiko manevriranja, s slavnimi proboji utrjene sovražnikove fronte in z nadaljnjim razvojem operacij, z realizacijo velikih manevrov za obkolitev in uničenje sovražnikovih sil.

Generalisim Stalin je izbral in vzgojil nove talentirane vodilne vojaške kadre, ki so nosili na svojih ramah vse breme vojne proti Nemčiji in njenim zaveznikom. Danes se pred oborožene sile naše dežele postavljajo nove naloge.

Velika čast biti v vrstah sovjetske armade nalaga vsakemu borcu dolžnost vztrajno delati za izpopolnitev svojega vojaškega in političnega znanja. Naučiti čete, kar je potrebno v vojni — to je vodilno načelo vojaške formacije sovjetskih oboroženih sil. Ne se zadovoljiti s

Odgovor V. M. Molotova generalu Marshallu v zvezi s sovražnim govorom Achesona proti Sovjetski zvezi

Moskva, 23. febr. Tass poroča: Kot je bilo že sporočeno, je minister za zunanje zadeve ZSSR V. M. Molotov 14. februarja poslal veleposlaniku ZDA v Moskvi Smithu noto v zvezi s sovražnim govorom namestnika ministra za zunanje zadeve ZDA Achesona, ki je bil naperjen proti Sovjetski zvezi.

18. februarja je V. M. Molotov prejel poslanico ministra za zunanje zadeve ZDA generala Marshalla, v kateri je rečeno, da Achesonovo izja-

vo ni mogoče imenovati nedovoljene, ker je ta izjava odgovarjala njegovim obveznostim, ter da je to izjavo treba pripisati njegovi iskrenosti, ne pa sovražnosti.

Kot odgovor je poslal V. M. Molotov generalu Marshallu poslanico, v kateri je rečeno, da je odgovor generala Marshalla v zvezi s sovražnim Achesonovim govorom neprebrljiv in da sovjetska vlada ostaja pri svojem mnenju, ki je bilo izraženo v noti V. M. Molotova od 14. februarja.

Odlikovani so bili sovjetski graditelji »Mosta Rdeče armade«

Beograd, 23. februarja. (Tanjug). Na predlog predsednika vlade FLRJ je Prezidij Ljudske skupščine FLRJ odlikoval sovjetske graditelje »Mosta Rdeče armade« na Donavi. Odlikovanje je v imenu Prezidija izročil predsednik Prezidija dr. Ivan Ribar. Pri slavnosti so bili navzoči: podpredsednik Prezidija Marko Vujačić, sekretar Prezidija Mile Peruničić, sovjetski veleposlanik v Beogradu A. J. Lavrentijev s člani veleposlanstva in minister za promet Todor Vujašinović.

Odlikovanih je bilo 218 sovjetskih graditeljev. Z redom zaslug za narod I.

tem, kar je bilo že doseženega, temveč iz dneva v dan izpopolnjevati svoje vojaško mojstrstvo, nadaljevati študij bogatih izkušenj vojne in spretno izkoristiti te izkušnje — to je naloga vsega moštva naše armade, letalstva in mornarice.*

stopnje je bilo odlikovanih 19 graditeljev, z redom bratstva in enotnosti I. stopnje 13 graditeljev, z redom zaslug za narod II. stopnje 7 graditeljev, z redom bratstva in enotnosti VI. stopnje 31 graditeljev, z redom zaslug za narod III. stopnje 98 graditeljev.

Akademija v beograjskem Invalidskem domu

Beograd, 23. febr. (Tanjug). Glavni odbor vojnih invalidov FLRJ je priredil večeraj v veliki dvorani invalidskega doma slovesno akademijo ob proslavi 29. letnice ustanovitve Rdeče armade.

Zbor zveze gradbenih delavcev je zapel sovjetsko himno. Nato je predaval polkovnik JA P. Brajevič »O Rdeči armadi«. Po predavanju je zapel oktet tehnične fakultete »Pesem o Stalinu«, dočim je tovarišica Lucić recitirala pesem »Materam in sestram rdečearmijcev, ki so padli v Jugoslaviji« Radovana Zogovića in »Dva pozdrava« Jovana Popovića.

SVEČANA AKADEMIJA OB DNEVU SOVJETSKE ARMADE V BEOGRADU

Beograd, 23. febr. (Tanjug). Večera večer je bila v Kolarčevi ljudski univerzi svečana akademija ob 29. obletnici Sovjetske armade. Veliko dvorano Kolarčeve univerze so napolnili Beograščani in predstavniki množičnih organizacij. Navzoči so bili tudi predsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ dr. Ivan Ribar, podpredsednik Prezidija Moša Pijade, Marko Vujačić in Josip Rus, sovjetski veleposlanik v Beogradu A. J. Lavrentijev s člani veleposlanstva, vojaški ataše sovjetskega veleposlanstva generalmajor Sidorov, predsednik Zveznega sveta Ljudske skupščine FLRJ Vladimir Simitič, ministri zvezne vlade Milovan Djilas, Stanoje Simitič, Todor Vujašinović, Ante Vrkljan, Nikola Petrovič, Frane Frol, Bane Andrejev, Zaim Sarac in Vlada Zečević, načelnik generalštaba JA generalalljantant Koča Popović s člani generalitete, predsednik Vseslovenskega komiteja Božidar Maslarić, predsednik Komiteja za slovo in znanost pri vladi FLRJ Boris Zihlerl, podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine LR Srbije prota Milan Smiljanić in člani vlade LR Srbije.

Po otvoritvi svečane akademije je govoril o Sovjetski armadi generalmajor J. A. Rukavina.

Nato je izvedel simfonični orkester beograjskega radia pod vodstvom Mihajla Vuk Dragovića in ob sodelovanju radijskega zbora in zbora »Abraševič« »Pesem o Stalinu« Hačaturjana.

Proslava dneva Sovjetske armade v Zagrebu

Zagreb, 23. febr. (Tanjug). Ob 29. obletnici Rdeče armade je priredil krajevni sindikalni svet večeraj Delavskemu domu slovesno akademijo, ki so ji prisostvovali minister za pravosodje LR Hrvatske Nikola Sekulić — Bulko, predstavniki JA in množičnih organizacij poleg velikega števila meščanov.

Govorec o nastanku in razvoju Rdeče armade je polkovnik Ivan Šibl poudaril njeno vlogo med veliko osvobodilno vojno proti Hitlerjevi Nemčiji in njen pomen za ohranitev trajnega in pravičnega miru na svetu. Nato je izvajal simfonični orkester kulturno - umetniškega društva »Pavao Markovac« dela Cajkovskega in Novikova.

SLOVENSKI NAROD JE SVEČANO PROSLAVIL 29LETNICO USTANOVITVE SOVJETSKE ARMADE

Ljubljana, 23. febr.

Slovenski narod je svečano proslavil 29. obletnico ustanovitve Sovjetske armade. Društvo za kulturno sodelovanje Slovenije z ZSSR v Ljubljani je priredilo svečano proslavo v Unionski dvorani, ki so se je udeležili predsednik Prezidija Ljudske skupščine Slovenije Josip Vidmar, podpredsednik vlade LR Slovenije dr. Marjan Brečelj s člani vlade, komandant IV. armije generalalljantant Danilo Lekić in pomočnik komandanta IV. armije generalmajor Karel Levičnik, predsednik Mestnega ljudskega odbora Fran Albreht, člani sovjetske vojaške misije pri IV. armiji s polkovnikom Šičevim in podpolkovnikom Perišljegom na čelu, številni predstavniki javnega in kulturnega življenja, množičnih organizacij in številno občinstvo. Po jugoslovanski in sovjetski himni je govoril generalmajor Levičnik, ki je orisal slavno pot zmag Sovjetske armade od ustanovitve do danes, in poudaril, da je Sovjetska armada poleg ostalih narodov pomagala v skupni borbi z Jugoslovansko armado osvoboditi tudi jugoslovanske narode. Jugoslovanski narod slave praznik Sovjetske armade zaradi njenih ogromnih zaslug in vloge, ki je ni Sovjetska armada odigrala samo med vojno, ampak ki jo igra tudi sedaj kot zaščitnik in pobornik miru v svetu. Za zaključek je orkester radia Ljubljana, Maribor in Slovensko Primorje izvedel izbran umetniški program.

Podobne proslave so bile po vseh mestnih četrtih Ljubljane. Posebno uspešna proslava je bila v Mladinski dvorani. Proslavo je priredil četrt Center z recitacijami, petjem sovjetske himne in govorom o pomenu Sovjetske armade.

Proslave obletnice ustanovitve Sovjetske armade so bile tudi po vseh večjih krajevnih ljudskih odborih okraja Jesenice, v Radovljici, na Bledu, v Bohinjski Bistrici, Podnartu in drugod, kjer so posamezni krajevni prosvetni svetli organizirali proslave. Na Jesenicah so Enotni sindikati skupno s predstavniki ljudskih oblasti in Jugoslovanske armade proslavili obletnico ustanovitve Sovjetske armade v Titovem domu.

V Trbovljah je bila proslava v dvorani Doma sindikatov. Slovesnost ob obletnici Sovjetske armade bo drevi v Mariboru. Na vseh proslavah so govorniki poudarjali zgodovinsko vlogo Sovjetske armade, ki je porok za ohranitev trajnega miru v svetu.

Nekaj pripomb k uvañanju plana

Stojimo pred veliko in odgovorno nalogo, da damo novo osebnino našemu delu, da odstranimo anarhičnost in slučajnost iz našega gospodarstva, da jasno postavimo svoj cilj in z vso odgovornostjo predvidimo nov razvoj gospodarstva in s tem vsega našega življenja. Zato pristopamo k planu.

Napačno bi seveda bilo, če bi po nestetih ukrepih v naši industriji smatrali, da se bo plan razvijal le po tej, t. j. industrijski liniji. Posebno napačno bi bilo, če bi domnevali, da se bo lahko katera koli gospodarskih panog ozir. panog javnega življenja sploh, razvijala izven plana. Plan postaja bistvena sestavina novega družbenega življenja, ki se pri nas razvija iz trdnih osnov, postavljenih s popolno zmagovitostjo delovnega ljudstva v osebnostni borbi. Osnova novega ekonomskega stanja, t. j. oblast delovnega ljudstva in jasnost cilja, t. j. svoboda, sreča in blagostanje delovnega človeka, zahtevajo od nas, da prav vse svoje delo vključimo v plan, da planiramo prav tako naše kulturno prosvetno delo, zdravstvene in socialne naloge, kateri izvajamo plan v industriji, kmetijstvu ali trgovini. Če hočemo pri tem v polni meri uspeti, moramo ose vse svoje misli osredotočiti na plan.

Plan ni enostavni načrt, n. pr. za gradnjo hiše, ki ga lahko izvedemo z večjo ali manjšo matematično natančnostjo. Plan ima svoje življenje, svojo osebnino, svojo družbeno zakonitost, dinamiko in je odvisen od zavesti samih izvajalcev, od njihove sposobnosti pravilno oceniti dane možnosti, od njihovega poznavanja družbenih zakonov, ki so gibalo plana ter prav posebno od predanosti osnovnih kadrov, ki bodo morali na poti k izvedbi premagati marsikatero težko oviro.

Če pravimo, da je plan bistvena sestavina novega družbenega življenja, potem velja zanj tudi vsa zakonitost tega življenja. Zato pomeni, razumeti vlogo in pomen plana; predvsem, dojeti osnovno osebnino marksistično-leninističnih naukov o družbenih zakonih in naravnih zakonitostih. Dober aktivist za izvedbo našega plana bo moral biti oborožen s to znanostjo, ker mu bo vedno najboljši vodnik preko nevarnosti, ki jih pri nas ustvarjajo idejni ostanki razbitih kapitalističnih osnov, ki jih namerno povzročajo nosilci teh idejnih razbitin in ki so nevarne prav zaradi tega, ker jim ne znamo vselej zoperstaviti znanstvenega orožja iz marksistično-leninistične zakonitosti. Zato je študij in osebno politično prosvetljevanje eden osnovnih pogojev za izvedbo plana.

Plan ima svoje življenje, svojo dinamiko. Če ga hočemo izvajati, moramo zato neprestano spoznavati njegovo osebnino. Ob potrebah, ki jih n. pr. narakujejo neštele uredbe za uvedbo plana v industriji, poljedelstvu ali trgovini, se ne smemo zadovoljevati samo z razumevanjem pisane črke. Spoznavati moramo strukturo in funkcioniranje podjetij, način dela, predvsem fiste sestavine, po katerih se novo delo bistveno razlikuje od izkoriščalskega o fabrik kapitalista. Razumeti moramo novo vlogo delavca, pomen prometnega davka, študirati poljedelstvo, gozdarstvo, zadržništvo itd. Študij in spoznavanje vsega tega nam bo šele pokazalo, kako široke so možnosti plana, kako globoka je njegova osebnina in kako težka in odgovorna bo njegova izvedba.

Izvajalec plana je delovni človek, delavec, kmet in delovni inteligenca. Uspeh je v celoti odvisen od udarnosti in napora delovnega sveta v tovarnah, od mase in srednjega kmeta, ki bo z združenimi močmi po svojih zadrugah izpolnil prehranbene obveze, od delovnega dela našega obrtništva, ki bo moralo vse svoje napore povežati in uskladiti z državnim in zadrugnim sektorjem in končno od delovne inteligence, ki bo idejni nosilec našega plana. Sindikalna in mladinska organizacija, pa tudi vse ostale množične organizacije, morajo postati organizatorji planskega dela in nosilci njegove izvedbe.

Na vsi bo težiče izvedbe plana na naših ljudskih odborih. Tovariš Džilas je ugotovil v svojem članku: »Izkripljanje karakterja ljudske oblasti, da so nižji organi oblasti — ljudski odbori sicer doledno demokratični po formi, po principih volitev in dela, v mnogih primerih pa niso do kraja organi delovnih množic v borbi proti vsem ostankom reakcije, temveč se v njih in zanje vrši ogorčena politična borba. V njih se bo torej najmočnejša borba za plan. Stara kulturna miselnost bo nasprotovala formiranjem zadrug, sprejemanju setoenih obvez itd. Namen takih ljudi bo, da preprečijo naše napore, da bi se kmeti že zelo vključili v plansko delo. Ljudskim odborom vseh stopenj moramo zato posvetiti več pozornosti. Ne smemo biti nemi opazovalci borbe, ki se razvija pred našimi očmi. Komaj osebno nemi kmetu, ki je desetletja trepetal pred »kralji na Betajnovi« moramo pomagati, da se osvobodijo zločinov in hudobnih nekdanih vaških mogotcev, ki hočejo z ohranitvijo svoje oblasti predvsem obnoviti stare metode, staro izkoriščanje in brezpravo. Čim prej bodo krajevni LO očistihi takih elementov, tem prej bodo postali LO tudi po vsebini močni nosilci tako nove oblasti kakor tudi plana. Zato pa morajo najti naši kadri pot v vas, morajo dvigniti kulturno in splošno politično ravnanje našega kmeta, ne pa čakati, da vas sama najde pot v novo življenje. Prenehati mora bojazen poedincev pred prosvetnim in drugim javnim delom na vasi. Mesta ostajajo centri, žarišča, iz katerih črpa dežela zdrave ozpodbude za svoj razvoj, dežela pa bo dajala novih kadrov za premaganje največjih nalog — za izvajanje produktivnega plana. Ustvariti soglasje v medsebojnih odnosih je velika naloga naših aktivistov.

Za izvedbo plana so potrebna materialna sredstva in pa finančna. V prvem letu po osvojitvi nam je bil glavni vir finančnih sredstev izdajanje denarja. Z obnovitvenimi napori in z ogromnim porastom produkcije smo dali temu denarju realno vrednost. Danes ko prehajamo v urejeno finančno poslovanje, ne morejo več veljati iste metode financiranja, danes amemo samo z dolganjem produkcije večati tudi svojo finančno zmogljivost. Z drugimi besedami se to pravi, da raznih investicij, pa tudi samega plana, ne smemo izvajati z novo emisijo denarja, temveč samo s tistimi finančnimi sredstvi, ki so v obtoku in katerim odgovarja stvarna vrednost naše produkcije. Čim več in čim boljše bomo producirali, tem več bomo lahko tudi trošili v obče koristne namene. Vključeno pa je tu tudi delo privatnega sektorja, ki mora od svojih dohodkov prispevati k skupnim državnim potrebam. Čim večja bo davčna zaneslost poedincev, tem več bo razpoložljivih finančnih sredstev za izvedbo plana. Dokler pa seveda taki pogoji niso v celoti doseženi, mora veljati princip skrajne štednje, skrajnega omejevanja v potrebah, predvsem v tistih, ki niso tesno povezana z izvedbo našega plana. Ljudski odbori, pa tudi vse višje ustanove, bodo morali položiti veliko napora za pravilno izvedbo našega proračuna, ki je v celoti silka trenutnih tesnih razmer, povzročeni po okupatorju in domačih izdajalcih in pa najjih potreb, ki jih pred nas postavlja izvedba plana. Tako stanje pa seveda ne zavira največje samoiniciative LO pri iskanju zakonitih sredstev za njihove posebne potrebe, posebno po njihovih lastnih podjetjih.

Če hočemo v svojih naporih za ostvarene plana v celoti uspeti, se moramo tudi v celoti predati delu zanj. Zmaga naših naporov bo predvsem zmaga nad stoletnim izkoriščanjem, bo dokončni obračun s staro kapitalistično miselnostjo in zato tudi z njeno protiljudsko zakonitostjo. Izvedba našega proega plana na široko odpira pot v novo življenje njegovim izvajalcem, graditeljem naše industrije, predvsem pa naši mladini. Z. Polič

Mladina Slovenske Koroške zahteva pr. znanje pravic, za katere se je borila

Dunaj, 23. febr. Dopolnik Tanjuga poroča:

»Mlada Koroška«, ki je priloga »Slovenskega vestnika«, objavlja besedilo brzojavk, ki jih je slovenska koroška mladina poslala dr. Jožetu Vilfanu v London.

Slovenska antifašistična mladina iz Zitare vesi in okolice se zahvaljuje v svoji brzojavki za njegov trud in ga prosi, naj tudi še naprej vztrajno brani zahteve koroških Slovencev za njihovo osvoboditev.

Mladina iz Kaplje v Rožu poudarja v svoji brzojavki:

»Slovenska koroška mladina je bila med prvimi, ki so se odločno in pogumno postavili na stran zaveznikov in se je borila za svobodo skupaj z borci z one strani Karavank.«

Antifašistični mladinci iz Dobrih vesi, Mokrih, Lovank, Goselne vesi, Kokin in Belovč. V Poduni so se zbrali na množični konferenci v Dobrih vesi ter ugotovljajo, da so mladinci in mladinke Slovenske Koroške že leta 1942 začeli boj zoper fašizem. Mladinci izjavljajo:

»Mi mladinci Slovenske Koroške smo dali svoj prispevek za zavezniško stvar, toda naš položaj v Avstriji ne ustreza našim žrtvam. Avstrijska oblastava vrše v velikem obsegu lišne preiskave in zapirajo naše poštene mladince. Slovenskim mladincem ni dovoljeno stopiti v državno službo. Po solah se izvaja germanizacija. Izpostavljeni smo stalnim preganjanjem. Zato vidimo pravo rešitev našega vprašanja samo v priključitvi Slovenske Koroške k FLRJ.«

Slovenska mladina iz Sv. Vida, Hovč, Pokrč, Milinč, Rikarje vesi, Nagelč, Vesel, Zamanj, Gluhoga lesa in Sv. Primoža poudarja v svoji brzojavki tole:

»Veliko število naših mladincev se je odločno in pogumno borilo zoper fašizem. Inozemski fašisti izvajajo dopes nad nami

nasilje, medtem pa uživajo bivši člani hitlerjevske mladine in neozdravljivi nacisti vso pomoč avstrijskih oblastev. Sedaj so jih organizirali v tako imenovane »Wurkomande«, ki jim ne dela avstrijsko orožništvo nikakih ovir in ki terorizirajo in pretepajo našo mladino. Zahtevamo, da nam priznajo pravice, za katere so padeli naši mladi ljudje. Dalj smo žrtve, da bi mi in naši potomci živeli skupaj z našim narodom v FLRJ, s katerim smo se skupno borili za svobodo.«

Prebivalstvo Slovenskega Primorja poziva koroške Slovence, naj vztrajajo v svojem boju za priključitev k Jugoslaviji

Dunaj, 23. febr. Dopolnik Tanjuga poroča:

»Slovenski vestnik« poroča, da prebivalstvo Slovenskega Primorja na množičnih protestnih shodih z vso ostroostjo obsoja teror avstrijskih fašistov nad koroškimi Slovenci. List piše: »Na teh protestnih shodih se zbirajo delavci, kmetje, mladinci in žene Slovenskega Primorja ter zahtevajo svobodo za svoje brate — koroške Slovence.«

Prebivalstvo Postojne je poslalo v svojega protestnega shoda pokrajinskemu odboru Slov. Koroške tole resolucijo:

»Postojna je kot vse Primorje odločno z vami v trenutku, ko se odloča vaša usoda. Mi, ki smo pretrpeli ves teror fašističnega režima, razumemo toliko bolj vaš boj, ki ga bojujete po vzgladu padlih

in nepozabnih junakov in junakinj. Pozivamo vas, da neomajno vztrajate v boju za svoje pravice, ki so obenem tudi naše pravice. Ogljubljamo vam, da se bomo skupaj z vami z vsemi svojimi silami borili, dokler ne bodo vsi Slovenci od Soče do Zilje združeni v Titovi Jugoslaviji.«

Zadružniki iz Zagorja so poslali koroškim Slovencev pozdravno resolucijo, v kateri je med drugim rečeno:

»Pozivamo vas, da vztrajate v boju za pravice in dosego vsega, kar pripada delovnemu človeku. Razumemo vaše trpljenje. Pomagali vam bomo pri boju za osvoboditev s tem, da bomo še bolj utrdili našo ljudsko oblast. Zmaga nam je zagotovljena: Živela Slovenska Koroška, zedinjena v Titovi Jugoslaviji!«

Avstrijska delegacija v Londonu hoče varati svetovno javnost piše »Mlada Koroška«

Dunaj, 23. febr. Dopolnik Tanjuga poroča:

V komentarju o izjavi avstrijske delegacije v Londonu piše »Mlada Koroška«:

»Znano je, da je avstrijska delegacija v Londonu trdila, da uživamo mi Slovenci na Koroškem vse pravice. Govorilo se je celo o dvojezičnih napisih. To pa je bil samo pesek v oči svetovni javnosti. Kako

je prav za prav z dvojezičnimi napismi, se najbolj vidi iz dejstva, da je preko noči izginila tabla z napisom v slovenskem jeziku, ki so jo postavili mladinci iz Pliberka. Tudi druga tabla, ki so jo postavili mladinci, je izginila. Postavili so tudi tretjo tabla in jo bodo postavljali, dokler ne bo trdno stala, da je ne bo mogla izruvati nobena fašistična drhal.«

ZASEDANJE VARNOSTNEGA SVETA V NEW YORKU

Varnostni svet je pregledal poročilo komisije za nadzorstvo atomske energije

New York, 23. februarja. Tass poroča:

Varnostni svet je 20. februarja nadaljeval proučevanje poročila komisije za nadzorstvo nad atomsko energijo, Delegati Francije, Vel. Britanije in Sirije so podali krajše komentarje v zvezi z amandementi, ki jih je bil predložil Varnostnemu svetu sovjetski delegat Gromiko na seji dne 18. februarja.

Pred začetkom razpravljanja je predsednik Van Lauenhoven izjavil, da je po njegovem mnenju namen sedanjih diskusij v Varnostnem svetu sprejetje sklepev o direktivah, ki naj bi bile kašipot za nadaljnje delo komisije za nadzorstvo nad atomsko energijo. Predlagal je, naj bi člani Varnostnega sveta kar najbolje omejili svoje govore na direktive, ki jih žele dati komisiji, in da naj bi samo na kratko podali svoje mnenje o proučevanju priporočil, glede katerih je že določen sporazum.

Francoski delegat De La Tournelle, ki je govoril za njim, je rekel, da bi Varnostni svet lahko olajšal delo komisije za nadzorstvo nad atomsko energijo, in sicer zlasti na ta način, da bi objavil poročilo o soglasnem sklepu Sveta glede vseh pismen, glede katerih se da doseči soglasnost. Razen tega bi po mnenju De La Tournelle Varnostni svet lahko zbilžal različna stališča in zmanjšal nesoglasja. Francoski delegat je nato povedal svoje mnenje, da bi moral Varnostni svet proučiti poročilo v celoti, glasovalo pa naj bi se samo o tistih točkah, glede katerih je bil dosežen soglasen sporazum, ker bi sicer lahko prišlo do nesoglasij. Po njegovih besedah gre pri sovjetskih amandementih v precejšnjih merah samo za redakcijske spremembe, ki se očitno nanašajo na prvotno besedilo, predloženo po delegaciji ZDA 15. decembra t. l., ne pa na končno besedilo poročila, ker je to po mnenju mnogih delegatov sprejemljivo.

Nato je govoril britanski delegat Cadogan. Rekel je, da je pomembna izjava delegata SZ z dne 18. februarja »prav posebno koristna«, ker »obrača pozornost na najpomembnejše delo poročila o raziskovanju in priporočila. Rekel je, da Gromikova izjava jasno določa vprašanja, glede katerih je še nesoglasje v mnenjih, obenem pa »očitno pričva o tem, da smo si glede precejšnjega števila vprašanj že sporazumili.« Na podlagi primerjanja predlaganih popravk in dopolnitev sovjetskega delegata, je nadaljeval Cadogan, »se da domneati, da se bo v Varnostnem svetu lahko dosegel soglasen sporazum o tistih vprašanjih, ki se očitno tičejo osnovnih sklepov komisije o nadzorstvu nad atomsko energijo:

1. da je nadzorstvo nad atomsko energijo tehnično izvedljivo v obsegu, ki je potreben, da se njena uporaba zagotovi samo za nevojne namene;
2. dejansko nadzorstvo mora biti mednarodno in ga morajo izvajati mednarodni organi;
3. sistem mednarodnega nadzorstva mora obsegati tudi preprečevanje uporabe atomske energije za uničevanje in mora temeljiti na izvajanju mnogostanske pogodbe ali konvencije, ki bo temu organu dala vsa pooblastila, potrebna za hitro in učinkovito uresničevanje njegovih nalog.

Cadogan je trdil, da bi bil prvi del naloge komisije za nadzorstvo nad atomsko energijo uspešno zaključen, če bo Varnostni svet lahko dosegel sporazum glede teh sklepov. Rekel je, da obenem ni še dosežen sporazum glede nekaterih točk, ki so jasno podtržane v izjavi delegata SZ. Nadaljeval je: »Toda večina teh nasprotujočih si stališč je po mojem mnenju postranskega pomena in upam,

da jih bomo brez težav lahko rešili. Vendar gredo nekatere izmed predloženih popravk SZ precej globlje in bi terjale precejšnje spremembe glede cele vrste priporočil, ki jih vsebuje poročilo.« Cadogan je uvrstil med sovjetske predloge, ki odražajo bistveno nasprotujoča si mnenja, predloge, da naj bi se osvetila posebna pozornost vprašanju prepovedi atomskega orožja v določenem stadiju, razvoju različnih oblik dela nadzorstvenega organa in vprašanju o pravici veta. Ko se je dotaknil zadnje točke, je Cadogan rekel: »Rad bi poudaril, da pozdravljam dejstvo, da je sovjetski predstavnik potrdil od črke do črke nabelo kaznovanja tistih, ki prekršijo pravilo, formulirano dne 5. decembra po ameriškem predstavniku v komisiji — Baruchu, čeprav se je Gromiku zdelo nemogoče priznati dopolnilno točko glede ustavnega vprašanja, ki je po-

zročalo težave in ki se tiče pravice veta.« Cadogan je ponovno poudaril, da je po mnenju Vel. Britanije izredno važno, da vse ne sme v ničemer odstopiti od sistema nad atomskim orožjem in drugimi vrstami orožja z uporabo pravice veta.«

Ko si je pridržal pravico glede stavljanja posebnih pripomb na izjavo predstavnika SZ, ko bo za to primeren trenutek za diskusijo, je Cadogan na koncu rekel: »Rad bi samo še naglasil, da smo po vsej verjetnosti kar v znatni meri dosegli sporazum o temeljnih načelih nadzorstva in o temeljnem načelu. Bistvo tega načela je, da mora biti končni cilj naših naporov preprečenje uporabe atomske energije kot sredstva za uničevanja v bodočnosti.«

Predstavnik Sirije Faris el Duri je izrazil mnenje, da je dosežena precejšnja stopnja sporazuma in da nasprotja dejansko temelje na nekakšnem strahu, ki ga organizacija Združenih narodov v kratkem času svojega obstajanja še ni mogla odstraniti.

Varnostni svet bo nadaljeval diskusijo 25. februarja.

Obisk jugoslovanskih književnikov v Sovjetski zvezi bo prispeval k utrditvi bratstva in kulturnega sodelovanja med ZSSR in novo Jugoslavijo je izjavil Radovan Zogović dopisniku Tass-a

Moskva, 23. febr. Tass poroča: Šel delegacije jugoslovanskih književnikov, ki se mudi v Moskvi, pesnik Radovan Zogović je podal dopisniku Tassa naslednjo izjavo:

»Zelo smo srečni in ponosni, da smo prišli v Sovjetsko zvezo. Seznanili bi se radi z bogatimi ruske kulture, s pomočjo katere so se vzgajali napredni ljudje slovenskih narodov, prav tako bi se pa tudi radi seznanili z novo sovjetsko kulturo. Utrditi hočemo zveze s sovjetskimi

književniki, iz katerih knjig so se učili življenja, junastev in zvestobe do naroda stotični jugoslovanskih rodoljubov, ki so se borili pod vodstvom maršala Tita za svobodo in srečo svoje domovine, za zvestobo slovenskemu bratstvu in za sodelovanje med vsobodoljubnimi in naprednimi silami vsega sveta. Jugoslovanski književniki so globoko prepričani, da bo ta obisk prispeval k okrepitvi bratstva in kulturnega sodelovanja med narodi Sovjetske zveze in nove Jugoslavije.«

Pristaniški delavci v Trstu so stopili v stavko

Trst, 23. febr. Dopolnik Tanjuga poroča: Zaradi nepravilnega poslovanja uprave Splošnih skladišč (Magazini Generali), ki gre v škodo pristaniških delavcev, so večeraj zjutraj delavci v tržaškem pristanišču stopili v stavko. Uprava Splošnih skladišč uporablja za razkladanje večjih tovorov že osemnajst mesecev delavce, zaposlene na pljavajočih žerjavih, namesto da bi uporabljala za ta dela pristaniške delavce. Ko so predvečerajšnjim

pristaniški delavci hoteli preprečiti tako razkladanje, se je vmešala civilna policija in delavce odstranila.

Včeraj zjutraj je odšla k polkovniku Bowman delegacija pristaniških delavcev ter protestirala proti izkoriščanju delavstva s strani ravnateljstva Splošnih skladišč in proti vmešavanju policije v zadevi, ki se tičejo izključno delavcev in njihovih strokovnih organizacij.

Konferenca inženirjev, arhitektov in tehnikov LR Slovenije

Ljubljana, 23. febr.

Danes dopoldne je bila v bivši frančiškanski dvorani konferenca inženirjev, arhitektov in tehnikov LR Slovenije. Konferenca je imela značaj predprilave za letošnjo plansko gradbeno sezono in jo je vodil pomočnik ministra za gradnjo ing. Marjan Tepina. Uvodoma je govoril predsednik vlade LR Slovenije Miba Marinko o značaju in pomenu naše gradbene delavnosti v načrtnem gospo-

darstvu. Sledilo so štirje referati: ing. Tepina je govoril o splošnih nalogah letošnje gradbene sezone, ing. Ferjan o racionalizaciji in gradbenih delih, ing. Valentinčič o organizaciji gradbenih podjetij in ing. Skaberne o kalkulacijah v gradbenih delih. Predsednik tov. Marinko je v zaključku konferenec poudaril najvažnejše naloge, ki se jih morajo naši gradbeni strokovnjaki takoj lotiti da zagotovijo čim večji uspeh pri izpolnitvi letošnje načrta.

Proglas Centralnega komiteja EAM-a Makedonije in Trakije ob prihodu Anketne komisije v Solun

Solun, 23. februarja. Posebni dopisnik Tanjuga poroča:

Centralni komite EAM-a Makedonije in Trakije je objavil proglas, v katerem pozdravlja prihod Anketne komisije Varnostnega sveta v Solun. V ljudstvu je med drugim rečeno:

»Ljudstvo Makedonije in Trakije bo podprlo delo komisije kljub terorističnim orgijam s strani režima. Predložili bomo dokaze in obtožili zločinsko dejavnost angleških okupacijskih oblastev in monarhofašistov, ki so izzvali današnjo državljansko vojno in ekonomsko propast dežele. Monarhofašistični režim povečuje svoj teror nad ljudstvom in okrepljuje vojaške napade na demokratično armado Grčije, kljub temu, da je v Grčiji Anketna komisija, ker upa, da bo na ta način zadušil ljudski odpor

in postavil Anketno komisijo pred izvršeno dejstvo.

Ob koncu proglasa se postavljajo naslednje zahteve:

1. da se umaknejo angleške čete iz dežele in da se prizna suverenost Grčije;
2. da se sestavi nova vlada v skladu s sklepi, sprejetimi na Jalti;
3. da se sklene premirje med demokratično armado in monarhofašističnimi četami;
4. da se izda splošna amnestija;
5. da se vzpostavijo demokratične svobodine in 6. da se razpušči skupščina in izvedejo nove volitve.

Ciper in Grčija ne moreta ničesar pričakovati od današnje vlade

Atene, 23. febr. Posebni dopisnik Tanjuga poroča: Centralni komite EAM-a je izdal 20. februarja tole sporočilo: »Nacionalna zahteva za priključitev Cipra k Grčiji, ki ustreza željam vsega naroda na Cipru in v Grčiji, je zdaj v kritični fazi zaradi suženjske vlade in vstrajnih poizkusov britanske politike, da bi ostala pri svojih imperialističnih načrtih.«

V sporočilu je nadalje rečeno, da predstavlja sprejem delegacije otoka Cipra v Londonu ponižanje nacionalnega ponosa grškega ljudstva in hkrati ključno vladu, ki je razkrinkana pred očmi grškega ljudstva in vsega sveta.

Bodoči razvoj svobodnega tržaškega ozemlja je odvisen od skupnega sodelovanja vseh demokratičnih sil

Podpis mirovne pogodbe s strani obeh prizadetih držav z biošimi sateliti nacistične Nemčije pomeni nedvomno važen zgodovinski dogodek na poti miru in normalizacije mednarodnih odnosov. Ta dogodek pa pomeni posebno za nas, za prebivalstvo Julijske krajine in Trsta važno etapo v borbi za demokratične in nacionalne pravice našega ljudstva. Prav gotovo je, da mirovna pogodba in njene določbe ne prinašajo rešitve, ki bi zadovoljila demokratične in nacionalne težnje večine prebivalstva Julijske krajine in Trsta. Ne mislimo se spuščati na tem mestu o to, kdo je oec dobil in komu se je zgodila večja ali manjša krivica. Poudariti hočemo dejstvo, da se s podpisom mirovne pogodbe pri nas zaključuje doba borbe za teritorialno pripadnost (Jugoslaviji ali Italiji) in da se pred nas postavlja izvršeno dejstvo Svobodnega tržaškega ozemlja. Svobodno tržaško ozemlje je danes zgodovinska realnost, s katero se moramo nujno spriznati, pa četudi istočasno mislimo ni morda z ene ali druge strani celo izboljšamo, da bi bila boljša ta ali ona rešitev. Vse to pa nas vse, ki živimo na Svobodnem tržaškem ozemlju, ne more rešiti odgovornosti pred nalogami, ki stopajo pred nas v tej situaciji.

Priznanje Svobodnega tržaškega ozemlja za izvršeno dejstvo nas obvezuje, da moramo vsi skupaj napeti vse sile, da ustvarimo iz tega ozemlja takšno gospodarsko in politično tvorbo, ki bo omogočila vsemu prebivalstvu v ekonomskem, narodnem in političnem pogledu svobodnega človeka dostojno življenje. Z nastopom guvernerja se neposredno postavlja pred nas vprašanje časne vlade.

Čeravno bomo morali preživeti neko določeno dobo časnega stanja do končne ureditve oseh vprašanj, ki nastajajo z ustanovitvijo Svobodnega tržaškega ozemlja, nam tudi to časno stanje nalaga določene zelo važne in nujne naloge.

Po skoraj dveh letih ogorčene borbe za teritorialno pripadnost teh krajev je prišlo do oblikovanja treh osnovnih političnih skupin, ki so se med seboj borile vsaka za svojo rešitev.

Odkar je podpisana mirovna pogodba, se ne postavlja več pred nas vprašanje Jugoslavije, Italije ali Neodvisne države Julijske krajine. S tem je odpadla glavnina ovira, ki nam je preprečila, da bi našli kakršno koli zblizanje med osemi sprilimi skupinami in strankami, da bi dosegli zblizanje vseh političnih sil na osnovi skupnega, četudi minimalnega programa dela in politične akcije v interesu vseh, ki živijo na tem ozemlju.

Danes pa je nujno potrebno, da vse politične skupine in stranke sprejmejo načela pomirjenja tako političnih kakor nacionalnih strasti, ki so se tako močno razvile v teku razburkane povojne dobe. Pomirjenje političnih in nacionalnih strasti, potkus odstraniti vse, kar nas razdaja, na drugi strani pa iskanje vsega, kar nam je skupnega, je osnova bodočega neobhodno potrebnega sodelovanja vseh pozitivnih političnih sil na Svobodnem tržaškem ozemlju v interesu vsega prebivalstva. Na tej osnovi je potrebno, da se vse demokratične sile vseh političnih smeri in pristaši katere koli teritorialne rešitve tržaškega problema združijo na enotni politični liniji, ki naj predstavlja njihovo minimalno skupnost interesov. To je potrebno toliko bolj, ker se skušajo zunanje sile, ki so v našem času nasprotno splošnim interesom ljudstva na Svobodnem tržaškem ozemlju kakor tudi Jugoslaviji in Italiji, okoreniti na tem ozemlju, da bi si ustvarile orožje proti mirnemu razvoju de-

mokracije v Jugoslaviji, kakor proti demokratičnemu napredku in neodvisnosti Italije ter končno tudi proti demokratični ureditvi Svobodnega tržaškega ozemlja.

Bodoči razvoj vsega demokratičnega gibanja na Svobodnem tržaškem ozemlju je odvisen od skupnega delovanja vseh demokratičnih sil, poglobljanja in utrjevanja bratstva med narodi, ki živijo na Svobodnem tržaškem ozemlju.

Prihod guvernerja bo postavil pred vse politične skupine in stranke vprašanje formiranja začasnega vladnega sveta, ki bi moral biti sestavljen iz predstavnikov vseh političnih skupin in strank in ki bi imel nalogo, da v teku časne vlade pripravi vse potrebne pogoje za dokončno rešitev vseh problemov, ki bodo nastali v zvezi z normalizacijo vsega jaonega življenja Svobodnega tržaškega ozemlja v okviru njegovega stalnega statuta. Začasni vladni svet bo uspešno izpolnjeval svojo težko nalogo le v primeru, če se bo naslonil na tak program, ki bo spoštoval koristi vsega prebivalstva Svobodnega tržaškega ozemlja. Da bo to mogoče doseči, je potrebno, da se vse politične struje, zaglopane v časnem vladnem svetu, obvezujejo, da konstruktivno prispevajo k rešitvi vseh problemov, ki so v zvezi z življenjem Svobodnega tržaškega ozemlja. S formiranjem začasnega vladnega sveta bi se morala konstituirati časovna posvetovalna skupščina, ki bo štela do 90 članov in bo sestavljena iz pripadnikov političnih struj, zastopanih v časnem vladnem svetu v številnem sorazmerju s številom članov, ki jih bo imela vsaka politična struja v časnem vladnem svetu. S tem bi dobila tudi javna uprava tudi v časni dobi širši in bolj demokratični značaj.

Začasni vladni svet bi moral takoj izdelati volilni zakon in odgovarjajoči pravilnik po najbolj demokratičnih načelih. Začasni vladni svet bi moral izdelati takšen gospodarski program, da bi težil po čim večji gospodarski samostojnosti in neodvisnosti Svobodnega tržaškega ozemlja. V zvezi s tem se postavlja tudi vprašanje reorganizacije vse jaone uprave. Odpraviti je treba razne ustanove in urade, ki so delovnega, medpokrajinskega in pokrajinskega značaja, odpraviti je treba prefekturo, zmanjšati upravni aparat v raznih panogah mestne uprave itd. Skratka, treba je ustvariti tudi v dobi časne vlade takšen upravni aparat, ki bo ustrezal novemu položaju in ki bo do minimuma zmanjšal administrativne stroške, ki bi jih bilo mogoče s poenostavitvijo davčnega sistema in uvedbo progresivne dohodnine docela krčiti z lastnimi sredstvi.

Začasni vladni svet bi moral v svoj program postaviti tudi načelo priznanja in spoštovanja vseh nacionalnih pravic narodnih skupin, ki živijo na Svobodnem tržaškem ozemlju in katerih pravice so omenjene že v statutu.

Končno bi moral začasni vladni svet v oseh vprašanih skupnih interesov nastopati enotno v obrambi teh interesov proti vsakomur, ki bi skušal te skupne interese krčiti.

Takšne perspektive bodočega dela in življenja se postavlja pred nas v zvezi s podpisom mirovne pogodbe. V zvezi z novo situacijo nastaja tudi nujnost takojšnje rešitve določenih konkretnih vprašanj, katerih glavne obrise smo skušali zgoraj podati, katera naj omogoči začetek nove dobe na osnovi sodelovanja vseh pozitivnih političnih sil v delu pomirjenja in razumevanja interesov vsega prebivalstva in katera naj ustvari pogoje za boljše življenje in normalizacijo prilik v okviru Svobodnega tržaškega ozemlja.

Branko Babič

Gospodarski uspehi Primorske in Istre

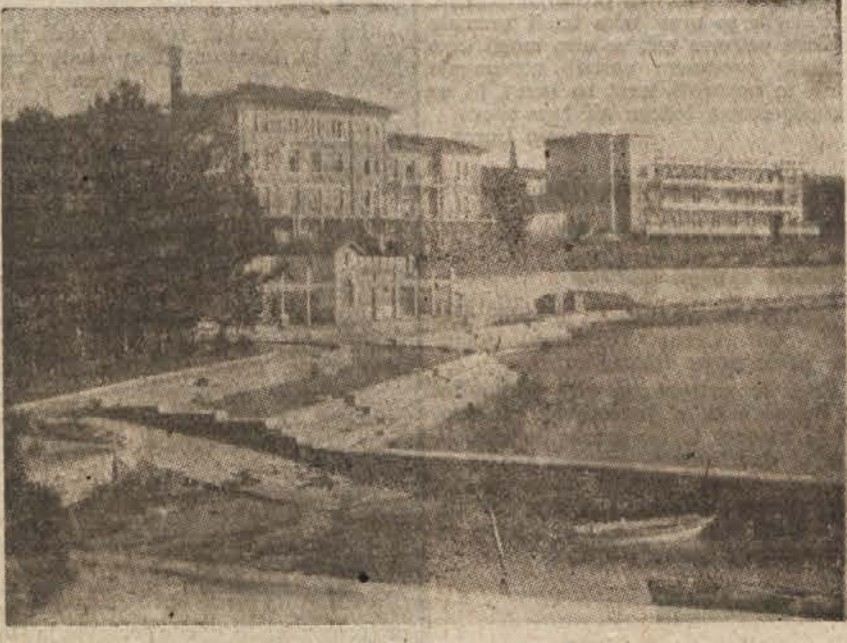
Val d'Oltra - zdravilišče v Istri

Blizu Kopra, na sončni strani pod malim gričem, ob morju se dviga zdravilišče za kostno jetiko v Valdoltri. Zdravilišče je bilo sezidano leta 1909. Po prvi svetovni vojni je prevzel zdravilišče italijanski Rdeči križ. Ali naši ljudje so težko dobili zavojča tam notri. Ze pred razpadom Italije so izpraznili zdravilišče, odpeljali vse naprave, po razpadu Italije pa se je v zdravilišču naselila nemška vojska in O. T. Povsod so sezidali bunkerje in posejali mine ter opustošili prostore, tako da je bilo treba dosti dela in truda, da so po osvoboditvi vse očistili in preuredili.

Ko je bilo zdravilišče popolnoma go-

lo, brez naprav, postelj in pohištva, je ljudska oblast takoj naročila vse potrebno pohištvo in naprave. Tako je kmalu zdravilišče zaživelo. Sedaj je v bolnici okrog 300 bolnikov. Bolniki so različne narodnosti in iz vseh krajev Slov. Primorja, Istre, Slovenije in Jugoslavije.

Zdravilišče je dobro opremljeno, čeprav primanjkuje še kaj, uslužbenci imajo svoje stanovanjsko poslopje, otroci pa osnovno šolo v samem zdravilišču. Vsako nadstropje ima krasne terase in hodnike, okrog je lep park - spredaj pa obala. - Podnebje in lega zdravilišča sta ugodni za zdravljenje kostne jetike, ishlasa in drugih sličnih bolezni.

Zdravilišče Val d'Oltra pri Kopru.

V Slovenskem Primorju

bodo z regulacijo hudournikov in z izsuševanjem močvirij pridobili mnogo plodne zemlje

V letošnji gospodarski načrt je ljudstvo Slovenskega Primorja vneslo več nalog širšega pomena in zvezi z načrtno obdelavo zemlje. Važno postavko tvori tukaj zlasti regulacija hudournikov in melioracija močvirij.

Največ plodne zemlje bo pridobljene z regulacijo 7 km hudournika Lijaka v spodnjem delu Vipavske doline. Na tem mestu je na površini 250 ha pust svet, kjer uspevajo le kisle trave. Z regulacijo in pogloblitvijo Lijaka se bo zemljišče osušilo, v primeru suše pa se bo to zemljišče lahko umetno namakalo.

Enake važnosti je regulacija Korentana v dolžini 750 metrov. Tudi tu uspevajo sedaj le kisle trave, z izboljšanjem zemljišča pa bo možno gojiti njivske kulture. Značno ozemlje bo pridobljeno tudi z regulacijo struge Reke v dolžini 8 km.

Vaščani vasi Hrušica in Male Loče so si postavili v letošnji načrt osušitev močvirnega zemljišča med obema vasema, ki je stalno izpostavljeno pomladanskemu in jesenskemu deževju. Z osušenjem tega močvirja bo pridobljenih 65 do 70 ha orne zemlje. Lastniki zemljišča so se za osušitev zanimali že pod fašistično Italijo, a so jim takratne oblasti to ovirale. Sedaj pa so na svojem sestanku sklenili, da bodo to zemljišče osušili, potem pa obdelovali na zadržni način. V ta namen so že izvolili pripravljalni odbor za letniško obdelovalno zadrugo. Na zemljišču, ki ga bodo preorali s traktorji, bodo preizkušali različne kulture in se pozneje odločili za tisto, ki bo najbolje uspevala.

Vse te načrte bodo prebivalci Slovenskega Primorja uresničevali s prostovoljnimi delom ob pomoči mladinskih delovnih brigad in ljudske oblasti.

REVIZIJA KALKULACIJ GOSPODARSKIH PODJETIJ LR BOSNE IN HERCEGOVINE JE ODKRILA MNOGE RAČUNSKE NEPRAVILNOSTI

Kontrolne ekipe gospodarskega sveta Bosne in Hercegovine za izvajanje uredb vlade FLRJ o akumulaciji in cenah so obhodoile v prvi polovici februarja gospodarska podjetja na področju Bosne in Hercegovine. Ob tej priliki so ugotovile, da so vnašale uprave podjetij v svoje kalkulacije nepotrebne izdatke. Glavni razlog te napačne in škodljive kalkulacije je ta, ker večina podjetij še vedno nima po predpisih urejenega knjigovodstva.

Podjetja so posvečala zelo malo pozornosti finančnemu učinku poslovanja. Se vedno so podjetja, ki se pri svojem poslovanju drže načela »proizvajati za vsako ceno«, ne glede na stroške in rentabilnost proizvodnje. Tako so delali zlasti v industriji usnja. Pri reviziji so kontrolne ekipe gospodarskega sveta BIH popravile kalkulacije proizvodnje posameznih podjetij in na samem kraju ugotovile cene proizvodov a podlagi dejanskih stroškov. Zanimivo je omeniti, da so najslabše kalkulirala gosdarska podjetja.

Kontrolne ekipe so ugotovile, da večina podjetij ne vodi točne evidencie o času, ki so ga delavci dejansko porabili pri delu. To velja zlasti za delo v gozdni industriji, kar je v marsičem otežkočalo točno in pravilno nagrajevanje gozdnih delavcev. Ugotovljeno je tudi to, da je bilo na mnogih žagah zaposleno mnogo večje število delavcev, nego je bilo to dejansko potrebno.

Zaradi korektur teh nepravilnosti je bilo znižanje proizvodjalnih stroškov v gozdni industriji za milijonske vsote. Proizvajalni stroški za bukov les, namenjen za kurivo, so bili povprečno pri vseh gozdnih industrijskih podjetjih republiškega pomena znižani od 313,18 na 265,37 din za kub. meter. Isti primer je tudi pri drugih vrstah lesa. Proizvajalni stroški smrekovega in rezanega gradbenega lesa so znižani od 1.435,84 na 1.290,65 din ali za 9,8%.

Kontrolne ekipe so ugotovile, da nekatera podjetja rada ustvarjajo zelo obsežen upravni aparat, sestavljen po večini iz strokovnjakov, na drugi strani pa nimajo manipulacije in žage tako rekoč niti najpotrebnejšega števila strokovnjakov.

V tekstilni tovarni »Ukrina« v Derventi je kontrolna ekipa znižala proizvajalne stroške za 4,24%; v tekstilni tovarni »Tekstiva« v Sarajevu, je kontrolna ekipa pri posameznih izdelkih znižala proizvajalne stroške za 19,54%, pri drugih pa jih je morala povišati za več kot 15%; v premoškovniku v Banjaluki uprava podjetja ni pri kalkulaciji upoštevala stalnega naraščanja proizvodnje, ki je posledica delovnega poleta in požrtvovalnosti rudarjev. Glede na povprečno povečanje proizvodnje v zadnjih mesecih so kontrolni organi znižali proizvajalne stroške za 18,97%. Na drugi strani pa je bila pohvaljena pivovalna v Banjaluki, ki je po predloženih posebnih stroških proizvodnje bolje organizirala delo in s sodelovanjem kontrolne ekipe znižala proizvajalne stroške za 25,04%.

Končno so organi kontrolnega sveta BIH ugotovili, da niso podjetja posvečala dovolj pozornosti knjigovodstvu. Večina podjetij nima rednega knjigovodstva. Našli so celo primere, da posamezni voditelji podjetja niso dovolj poznali problemov, ki izvirajo iz uredb o akumulaciji in cenah. Skoro brez izjem pa delavci ne poznajo teh problemov, čeprav bi morali te uredbe proučiti vsi prizadeti delovni kolektivi, to se pravi uprave in delavci podjetja.

Izid Prešernovega nagradnega natečaja »Mladinske revije«

4.) nagrada za najboljši esej v znesku 1500 din podeli Franetu Kosmač, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5, za esej »Moč kulture v partizanib«;

5.) nagrada za najboljšo kritiko ne podeli;

6.) nagrada za najboljšo pesem v znesku 500 din podeli Aladinu Lanau, Šoštanj, za pesem »Pletem jopič«.

Nagrajenci prejmejo običajni honorar po objavi nagrajenih del. Obenem obveščamo vse tekmovalce, da bosta »Mladinska revija« in »Mladina« uporabljali tudi rešene nenagrajenih del proti običajnemu honorarju.

Uredništvo »Mladinske revije«

Član Glavnega odbora Svetovne sindikalne federacije Thomas poziva tržaške delavce k enotnosti

Trst, 25. febr. Dopisnik Tanjuga poroča: Član Glavnega odbora Svetovne sindikalne federacije Thomas je preko odbora za sindikalni sporazum naslovil na tržaško delavstvo proglas ob vrnitvi v Pariz. V proglasu poziva Thomas delavce k skupni

akciji za čimprejšnjo rešitev tržaškega sindikalnega vprašanja in za združitve obeh sindikalnih organizacij. Obenem obljublja, da bo v Parizu obvestil Glavni odbor o vseh podrobnostih, ki zadevajo tržaško sindikalno vprašanje.

Italijanske oblasti oborožujejo šoviniste in teroriste v Slovenski Benečiji

Trst, 25. febr. Dopisnik Tanjuga poroča: Kljub temu, da nedavno podpisana mirovna pogodba med Italijo in Jugoslavijo, prepoveduje Italiji imeti v obmejnem pasu vojaške sile, se v Slovenski Benečiji, ki je obmejno pokrajino med Gorisko in Videmsko pokrajino, pričeli oboroževati civiliste in ustanovljati polvojaške formacije.

izvajajo po neofašističnih organizacijah. Obenem se nadaljuje preganjanje Slovencev in antifašistov, nočne hišne preiskave in streljanja po slovenskih vaseh v Benečiji.

Civilna policija v coni A zahteva od trgovcev, da morajo prodajati reakcionarno časopisje

Trst, 25. febr. Dopisnik Tanjuga poroča:

Civilna policija cone A poizkuša s pomočjo prodajalcev časopisja krčiti reakcionarni tisk v kanalskem okraju v Soški dolini.

Ker reakcionarnega tiska v tem kraju sploh niso brali, ni noben trgovec prodajal reakcionarnih časopisov. Zaradi tega je policija z grožnjami prisilila trgovce, da prodajajo reakcionarno časopisje. Tako je zagrozil civilni policist št. 1.589 trgovec Jožetu Vugi v Kanalu. Da mu bo odvzel dovolilnico, če ne bo prodajal reakcionarnih časopisov.

FIZKULTURA

Velik uspeh naših smučarjev v Švici
Trije naši reprezentativci med prvo desetorico
v tradicionalnem smuku Parsen-dairby-ju

Davos, 23. febr.
 Danes je bilo v bližini Davosa tekmovalje v tradicionalnem smuku »Parsen-dairby«, ki je bil letos že dvaindvajseti. Nov sneg, ki je padel dan pred tekmovaljem in padal med samim tekmovaljem med viharji, je zelo oviral tekmovalce. Proga tega smuka je bila dolga 12 km z višinsko razliko 2000 m za moške, a za ženske je bila dolga 6,5 km z višinsko razliko 1200 m. Samo do startnega mesta so potrebovali tekmovalci dve uri. Vsega skupaj se je udeležilo tekmovalcev 220 tekmovalcev. Tekmovalci so bili razdeljeni v tri razrede: elitni razred, prvi razred in drugi razred. Naši reprezentativci so se udeležili tekmovalja v vseh treh razredih in se povsod odlično odrezali. V elitnem razredu je Saša Molnar prispel na cilj sedmi, med najboljšimi evropskimi alpskimi smučarji. Lukane je zasedel deveto, a Bertoncelj deseto mesto.

V prvem razredu je Molnar zasedel 12. mesto, Lukane 35., Bertoncelj 46., Cop 54., Kobler 62. mesto.
 V drugem razredu je Praček zasedel 11. mesto, a Cop 13. mesto.
 Zmagal je Švicar Bärtsch v času 17,00,2 min., drugi je bil prav tako Švicar Hili v času 18,20,8 min., tretji Francoz Couttet 18,22,2 min., sedmi Saša Molnar 19,42,6 min., deveti Lukane v času 22,14,4 min.
 Med ženskami je zmagala Švicarka Ana Maurer v času 11,42,1 min.
 V tem smuku so naši reprezentativci dokazali, da spadajo med najboljše v smuku v Evropi, kljub temu, da niso na tej progi trenirali. Na prejšnjih progah, na katerih so prav tako imeli premoledno treniranje oziroma nič, se niso mogli tako izkazati, predvsem zaradi nepoznanja slabih in nevarnih mest na progi, ki so bila popolnoma ledena ali brez snega.
 Joso Gorec

Sovjetski lahoatlet Pugačevski — zmagovalec
mednarodnega crossa za pokal »Humanité-a«
Jugoslovan Stefanović zasedel tretje mesto

Pariz, 25. februarja.
 Danes je bilo v Parizu tradicionalno mednarodno tekmovalje v cross countryju za pokal in nagrado lista »Humanité-a«, glasila KP Francije. Tekmovalja so se udeležili najboljši evropski lahoatleti ter med njimi tudi številno moštvo sovjetske moške in ženske ekipe, ki se je že lansko leto priborila pokal, ki je sedaj v Moskvi. Jugoslavija se je s tekmoval-

ci Stefanović (Partizan), Mihalič (Zagreb) ter Ceraj (Partizan) udeležila prvič tega tekmovalja.
 Prvi je prispel na cilj lahoatlet SZ Pugačevski, a Jugoslovan Stefanović je zasedel tretje mesto, Mihalič je zasedel devetnajsto mesto, a Ceraj je odstopil. Proga je bila dolga 6 km. Stefanovičeva zmagala predstavlja velik uspeh jugoslovanskega športa in fiziklturnega gibanja sploh.

Državno prvenstvo v smučanju

Včeraj se je nadaljevalo državno prvenstvo v smučanju s tekmovaljem na 15 km samostojno in za klasično kombinacijo ter s skakalnimi tekmami za Jakopičev memorial. Tekma na 15 km so se udeležili tudi naši reprezentativci, ki so se vrnili iz Francije. Največja borba se je pričakovala med Razingerm in Knificem, toda zmagal je Zemva Lovro, ki je dosegel za 6 sek. boljši čas od Knifica. Enakovreden jima je bil Smolej Franc, ki je dosegel 3. mesto. Razinger pa se je plasiral med drugo petorico.

oba 32,5 m; 4. Poldo Janez (Dovje) 206,7 — 31,31,5 m; 5. Langus Jože (Partizan) 199 — 29,5, 30,5 m; 6. inž. Bevc Edo 198,2 — 30,5, 29,5 m; 7. Finžgar Rudi (Begunje) 197,8 — 30,5, 31,5 m; 8. Kordeš St. (Partizan) 191,9 — oba 29,5 m; 9. Razboršek Ivo 191,1 — 25,5, 27,5 m; 10. Mandeljc Franc (Bled) 187,2 — 28,5, 27 m.
 Organizacija tekmovalja je bila kljub slabim vremenskim razmeram odlična.

Naša najboljša moštva bodo odšla na Mladinsko progo Samac—Sarajevo

Na mnogih šeststankih fiziklturnih društev so najboljši športniki in celo cela moštva sklenili, da se udeležijo gradnje Mladinske proge Samac—Sarajevo. Tako bo n. pr. odšlo na progo celotno nogometno moštvo »Dinamca« in »Hajduk« ter številni fiziklturniki FD »Mladost«. Tudi boksaarji zagrebške »Lokomotive« so sklenili, da odidejo na progo skupno s svojim tehničnim vodstvom. Obenem bodo na progi z nastopi propagirali boks, ki je ena od najbolj borbenih športnih panog.

KRATKE VESTI

Češkoslovaška zveza namiznega tenisa je sestavila reprezentanco, ki bo sodelovala na svetovnem prvenstvu v Parizu. Od moških so v reprezentanci naslednji: Vanja, Šlar, Tereba, Andreadis in Tokar. Ženska ekipa je sestavljena takole: Kečnerova, Votrubcova, Depetrisova in Firstova. Češkoslovaški in svetovni prvak Vanja, ki se zadržava v Egiptu po odpotoval od tamkaj naravnost v Pariz.
 Reprezentanca Anglije, ki bo igrala 10. maja v Glasgowu proti reprezentanci kontinenta, bo sestavljena šele 26. aprila. Vprašanje sodnika še vedno ni rešeno. Moštvo Velike Britanije bo igralo v tempoplavilnih dresih. Profesionalni igralci bodo dobili nagrado 20 funtov sterlingov, to je okoli 4000 din. Stadion v Hemdemparku bo sprejel 140.000 gledalcev.

Svetovno prvenstvo v hockey-ju

Svedska : Češkoslovaška
 2:1 (1:0, 1:0, 0:1)

V soboto zvečer se je pred nabito polnim praškim stadionom za drsnje odigrala ena najvažnejših tekem za svetovno prvenstvo in sicer med Češkoslovaško in Svedsko. Svedska je premagala Češkoslovaško z rezultatom 2:1 in si bo verjetno osvojila evropsko in svetovno prvenstvo v hockey-ju. Igra je bila zelo zanimiva in napeta.

V drugem srečanju je Rumunija premagala Belgijo z rezultatom 6:4 (2:1, 3:0, 1:5). S to tekmo si je Rumunija zagotovila predzadnje mesto, a na zadnjem mestu je ostala Belgija.

V tekmi med Švico in Avstrijo je zmagala Švica z rezultatom 5:0 (5:0, 0:0 in 2:0).

Po dosedanjih tekmah vodi Svedska z 11 točkami. Njej sledi Češkoslovaška z 10 točkami, Švica z 9 točkami, Amerika z 8 točkami, Avstrija z 8 točkami, Poljska s 4 točkami, Rumunija z 2 točkama ter Belgija 0 točkami.

Včeraj dopoldne sta se v tekmi za svetovno prvenstvo v hockeyu na ledu v Pragi srečali Švica in Poljska. Zmagala je Švica z rezultatom 9:3 (5:1, 1:0, 5:2).

Tekmam sta prisostvovala tudi predsednik republike dr. Beneš in predsednik vlade Klement Gottwald.

Kongres mednarodne federacije hockeya na ledu je nadaljeval svoje delo pod predsedstvom Belgijca Loiquea.

Na kongresu so govorili Kanadec Dowel, Belgijec Popliment in predstavnik Vel. Britanije Erney Erchard in Goughner. Kongres je sklenil, da ne bo izpremenil svojih pravil o amaterjih, vendar je prepustil Kanadi proste roke glede reševanja tega vprašanja; ako pa bo Kanada poslala svoje moštvo v Evropo na olimpijske igre ali na svetovne in evropske tekme, morajo njihovi igralci amaterji ustrezati predpisom federacije. Če ne bo hockey vključen v program zimskih olimpijskih iger 1948, se bodo organizirala tekmovalja za svetovno in evropsko prvenstvo.

Planinski teden v Kamniku

FD Kamnik, planinska skupina, je organizirala Planinski teden, ki bo trajal od 23. febr. do 2. marca 1947. Ves teden bo odprta planinska razstava, ki je posvečena padim borcem v narodno osvobodilni borbi. Na skioptičnih predavanjih se bodo podrobneje seznanili s pomenom in vlogo planinstva in plezalne veščine.

Razstavni material je zbralo in dalo na razpolago FD Joža Gregorčič, planinska skupina iz Jesenic, ki bo izpopolnjen s slikami in predmeti planincev, ki so padli v narodno osvobodilni borbi. Razstavljene bodo slike planinskih postojank, katere so služile našim hrabrim borcem kot zatočišče. Znani planinski slikar tov. Koželj Maks iz Kamnika bo razstavil do sedaj še ne razstavljene slike naših slovenskih gora. Poleg navedenih predmetov bo prikazana tudi alpinistična in reševalna oprema.
 V nedeljo dne 23. februarja ob 9. uri dopoldne bo svečana otvoritev razstave, katere bo odprta vsak dan od 9. do 17. ure.
 V sredo 26. febr. ob pol 8. uri zvečer bo v kino-dvorani v Kamniku skioptično predavanje tov. dr. ing. Avčina Franca iz Ljubljane »O naših in tujih gorah«, dne 28. febr. ob istem času v istem prostoru bo skioptično predavanje tov. Zupaničeva Uroša iz Jesenic »O razvoju alpinizma«.

Ker je to prva tovrstna prireditev v Kamniku, želimo, da bi si ogledalo to bogato razstavo lepot naših planin in gora, planinske plezalne tehnike, truda in prizadevanja naših vrlih planincev, čim večje število ljudi, zlasti mladine.

Smučarski dan v Lescah

Fiziklturno društvo Lesce je priredilo že drugi smučarski dan, ki je obsegal tekmovalja za fiziklturni znak ter tekmovalje za pionirje. Tekmovalju je bilo vreme naklonjeno in so rezultati nastopajočih zelo dobri, kar dokazuje, da ima društvo talentirane tekmovalce, ki marljivo trenirajo. Poleg 40 članov je tekmovalo večje število pionirjev, ki so smučali kot da bi zrastle na dileah.
 Med pionirji na progi 1 km je zmagal Primožič Ladko v času 6,30 min. Med pionirji od 9. do 12. leta je prispel prvi na cilj Torkar Leopold v 6 min. Pionirji od 12. do 15. leta so tekmovali na 2 km dolgi progi. Zmagal je

Majdič Ljubo v 9,40 min. Mladinke so presmucale 2 km dolgo progo; Magdič Pavla je s časom 12,28 zmagala pred Justinovo, Kavčičevo in drugimi. Med mladinci, ki so tekmovali na 3 km je bil prvi Lilek Franc s časom 14,15. Poleg tega so tekmovalce še tovaršice na 4 km to je za srebrni znak nato za bronasti ter moški na 8 km dolgi progi. Za zlati znak je tekmoval Šušteršič Slavko in dosegel najboljši čas tekmovalja na 8 km z 32,50 min. Za srebrni znak je na isti progi zmagal Snoj Franc in dosegel čas 36,55. Vsi tekmovalci so izpolnili predpisane čase. Organizacija tekmovalja je bila zelo dobra.

OPOZORILO!

NAMESTO LISTA »TEKMUJMO« bodo naročniki prejeli po želji večine ponedeljsko izdajo »Ljudske pravice« za mesečno naročnino Din 8.—
 Kdor bi se ne strinjal s to spremembo, naj nam list vrne ali odpove, da ga pravočasno črtamo.
 Kdor je plačal »Tekmujmo« naprej, mu bomo vzeli znesek v račun za ponedeljsko »Ljudsko pravico«.
UPRAVA »LJUDSKE PRAVICE«

OBVESTILA

DNEVNE VESTI

Posetnik nocojšnjega simfoničnega koncerta Radijskega orkestra pod vodstvom Jakova Cipčija ob 20. v Unioni, prosimo, da pred nepovedanim začetkom zasedejo svoja mesta. Ne motite s poznoznim vstopom izvajanj. Vstopnice v Matični knjigarni.

Ljudska univerza na Vleču bo imela v torek dne 25. t. m. ob pol osmi uri zvečer v učilnici višje gimnazije I. nadstropje levo, poljudno predavanje: »Napredne in reakcionarne sile v svetu ter konferenca v Moskvi v zvezi z našimi vprašanji«. Predaval bo tov. dr. Vatrovec, referent tiskovnega urada LRS. — Po predavanju se bodo predvajali trije filmi: Plavljenje lesa na Švedskem, dela v rudniku in plavž. Vstopnine ni. Vabljeni vsi. Odbor.
 Družni lekarni v ponedeljek 24. II. lekarna Leustek, Resljeva c. 1, lekarna Komotar, Vič, Tržaška cesta.

MALI OGLASI

SADJARJI POZORI Bliza se čas škropljenja sadnih dreves. Nabavite si pravočasno švepleno-apneno brozgo, Nitrozan, zeleno in modro galico. Dobilo se bo tudi mazilno milo. — Založba Petronafat, A. Hmelak, Ljubljana, Tyršova cesta 35a. št. 594
ZAHVALA. Podpisana Bizovičar Tilka in starši, Stražišče 334 pri Kranju se najlepše zahvaljujem, tov. profesorici dr. Praprotnik, sešini klinično infektološke bolnice v Ljubljani, Japljeva cesta št. 2, kakor tudi ostalim tovarišem zdravnikom in postržnemu osebju za izredno skrb pri moji težki bolezni. Po dolgih mesecih obupnega bolezenskega stanja, se danes popolnoma zdrava /tem potom javno zahvaljujem za vsa tovariško skrb in človekoljubnost. Bizovičar Tilka. 208(1)

Uradni list Ljudske republike Slovenije v Ljubljani dne 22. februarja 1947. Letnik IV. Številka 9. Vsebina: 47. Ukaz o razrešitvi in imenovanju ministra za kmetijstvo in gozdarstvo LRS. 48. Odločba o letni naročnini za radio. 49. Odredba o kategorizaciji združinskih in zasebnih gostinskih podjetij. 50. Navdilo k uredbi o odvajanju in razpolaganju s posebnimi razlikami v cenah vlade LRS z dne 5. februarja 1947. TU 63

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

Drama
 Torek, 25. ob 20: Car Emin: »Na straži«. Red D.
 Sreda, 26. ob 20: Car Emin: »Na straži«. Red Sreda.
 Četrtek, 27. ob 15: Sestakov-Smasek: »Veliko potovanje«. Zaključena predstava za pionirje. — Ob 20: Cankar: »Kralj na Betanovic«. — Zaključena predstava za KNOJ.

Opera
 Torek, 25. ob 19:30: Verdi: »Traviata«. Red Torek.
 Sreda, 26. ob 19:30: Puccini: »Madame Butterfly«. Red F.

LJUDSKO GLEDALIŠČE V CELJU
 dvorana kina Metropol
 Torek, 25. ob 20: Josip Jurčič: »Deseti brat«. Režija Jože Tomazič, Premiera.
 Sreda, 26. ob 20: Josip Jurčič: »Deseti brat«. Četrtek, 27. ob 20: J. Jurčič: »Deseti brat«. Vstopnice v prodajni pri »Putnik«.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
 Ponedeljek, 24. ob 19:30: Žižek: »Miklova Zala«. Izven.
 Torek, 25. ob 19:30: Verdi: »Traviata«. V vlogi Violette — Ivanka Ribičeva; Alfred — Lado Rakovec; Germont, oče — Karlo Kamušič; Gaston — Bogdan Vorkapič. Red A.
 Sreda, 26. ob 19:30: Gounod: »Faust«. Red B.

Zapustil nas je po težki in mučni bolezni naš ljubljenski sin, brat, stric in svak
IVAN DOLENEC
 Pogreb bo v ponedeljek, 24. t. m., ob pol 4. uri pop. z Zal, kapele sv. Jakoba, k Sv. Križu.
 Ljubljana, 22. febr. 1947.
 Zalujoče rodbine:
 Dolenc, Fajfar, Zigon, Žagar

Vsi tovariši, ki se žele vključiti v **centralni simfonični orkester pri KSS-u**
 naj se udeležijo **ustanovnega sestanka**, ki se bo vršil 25. t. m. ob 20. uri v prostorih Krajevnega sindikalnega sveta (DELAVSKI DOM), Bleiweisova cesta.
 Vabljeni vsi dobri godbeniki, tudi tisti, ki že sodelujejo v manjših grupah, člani in nečlani sindikatov.

Glavni urednik: Ivan Bratko, Ljubljana, Kopitarjeva 6. Naslov uredništva, uprave in tiskarne »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 52-61 do 52-65. Štev. ček rač. 60-404522. — Telef. štev. za naročnino »Ljudske pravice« 30-30. Miklošičeva cesta 5. — Telefonska številka oglasnega oddelka 36-85.

V STALINGRAJSKIH OKOPIH
 VIKTOR NEKRASOV Roman

Iz majorjevega bunkerja prileze Maksimov. Ravnih korakov kakor na paradi pristopi k nam. Po tej hoji ga lahko spoznaš kilometer daleč. Vidi se mu, da ni pri volji. Igor ima odpet sukunjč in žep. Goglidzu manjka kovinast našiv. Kolikokrat je treba opozarjati na to! Vpraša, kdo manjka. Manjakata dva komandanta bataljonov in načelnik zveze — že včeraj so jih klicali v štab divizije.
 Nič drugega ne reče, sede na rob strelskega jarka. Skrbno oblečen, suh kakor vedno, zapet na vse gumbe. Puha dim iz pipe z Mefistofelovo glavo. In nas ne pogleda.
 Z njegovim prihodom vsi umolknejo. Da bi se ne zdelo, da nimajo nobenega dela, — instinktivna želja pokazati vpricho načelnika štaba, da so zaposleni, — brskajo po torbicah, iščejo nekaj po žepih.
 Nad obzorjem plava druga skupina nemških bombnikov. Prideta komandanta bataljonov — krepki, buldogu čiste pasme podobni, že priletni Kappelj — in podjetni komandant prvega bataljona Širjajev s kostanjevim čopom in fantovsko nad levo oko potisnjeno čepico. V našem polku mu pravijo »Kuzma Kaveljčkov«.
 Oba salutirata. Kappelj po civilno. — z dlanjo, sklonjeno na pol naprej, Širjajev — na poseben frontni način, tako da iztegne preste ob čepici izgovarjajoč zadnje besede raporta.
 Maksimov vstane. Mi tudi.
 »Kajti vsi specialke?« njegov glas je razeč, neprijeten.

Pipa mu je ugasnila, pa jo še vedno avtomatično vleče.
 »Pripravite jih, prosim.«
 Vzamemo jih iz torbic. Maksimov razgrne svojo zmečkano, od prstov zamazano specialko. Debela rdeča črta leze čez vso specialko, od desne proti levi, od zahoda proti vzhodu.
 »Zabeležite si maršruto.«
 Zabeležimo si jo. Maršruta je dolga kakih sto kilometrov. Končni kraj — Novo-Belenkaja. Tam naj bi se koncentrirali čez šestdeset ur, to se pravi čez dva dni in pol.
 Maksimov iztrka pipo ob peto, pobrška po nji z vejico in si jo znova napolni s tobakom.
 »Je slika jasna?«
 Ničče nič ne odgovori.
 »Po mojem mnenju jasna. Na pot krenemo ob tri in dvajsetih. Prvi marš — šest in trideset kilometrov. Prvi daljši odmor v Verhni Duvanki. Hodili bomo seveda s patrolami in zaščitnico. Vrstni red marša boste zvedeli čez deset minut od Korsakova. Zdaj ga sestavlja.«
 Besede Maksimova so izbrušene. V vsaki besedi zveni vsak zvok. Bil bi dober napovedovalec.
 »Prvi bataljon ostane na mestu. Ste razumeli? Kritek prevzame. Opozarjam — na noge je treba spraviti vse. In da ne bo nihče zaostajal. Marš je dolg. Preglejte obutev, obojke...«
 Držeč pipo s tenkimi, bledimi prsti intelektualca puha iz nje kratke, energične oblačke dima. S prižmurjenimi očmi gleda Širjajeva.
 »Ali imaš kaj na srecu, kombat?«
 Širjajev si popravi bluzo.
 »Aktivnih bajonetov — sedem in dvajset. Vseh z vozniki in bolniki — pet in štirideset mož.«
 »Oborožitve?«

»Dva, maksima. »Dehtjarevi« — trije. Minometa Kaliber dva in osemdeset — dva.«
 »In min?«
 »Sto.«
 »Kaj pa kalibra petdeset?«
 »Nobenega. In nabojev ne posebno mnogo. Po dva šaržerja za težke in po pet, šest za ročne.«
 Širjajev govori mirno, počasi. Pozna se mu, da se razburja, toda prizadeva si, da bi tega ne pokazal. Prijetno je gledati ga. Tesno zapeti jermen. Ramena široka. Meča močna. Roke ob švih, lahko stisnjene v pesti. Izza odpetega ovratnika se vidi sinji trikotnik pletene jopice. Čudno, da ga Maksimov ne pokara.
 »Ta-ako...« pravi Maksimov, skrbno zloži specialko in jo spravi v torbico. »Jasno... Pri tebi ostane Keržencev, inženir. Si razumel? Držite se takole dva dni. Osmega, ko se stemni, se začnite umikati.«
 »Po isti maršruti?« vpraša Širjajev rezervirano, ne da bi odvrnil pogled od Maksimova.
 »Po isti. Če bi nas ne našli... No, sam veš, kaj je treba storiti v tem primeru... Vse...«
 Širjajev nagne glavo v znak, da je vse razumel. Vsi molče. Nekdo, menda Kappelj, globoko vzdihuje.
 »Rekel sem — vse!« Maksimov se naglo obrne k nje mu. »Na svoja mesta!«
 »Ali naj borce takoj postrojimo?« vpraša tiho kratkovidni, učenjaku podobni komandant tretjega bataljona. Bledi Maksimov obraz postane takoj rdeč.
 »Ste na fronti ali kje? Ali hočete, da bi nam vse ljudi pobili? Konec koncev je treba imeti glavo na pravem mestu...«
 Vsi vstanejo, otresajoč raz sebe pesek in travo.
 (Se nadaljuje)